

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Datum 14 juli 2011

Betreffende wetsvoorstel:

32022

Wijziging van de Drank- en Horecawet met het oog op de terugdringing van het alcoholgebruik onder met name jongeren, de voorkoming van alcoholgerelateerde verstoring van de openbare orde, alsmede ter reductie van de administratieve lasten

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 30 juni 2011 aangenomen door de Tweede Kamer. PvdD, PvdA, GroenLinks, D66, VVD, SGP, ChristenUnie, CDA en de PVV stemden voor.

De stemmingen over de amendementen en moties vonden plaats op 28 juni 2011 .

Aangenomen en overgenomen amendementen

Artikel I, onderdeel Y, punt 5, artikel 31, derde lid, onderdeel b

26 → 36 → **57** (Straus/Van der Ham)

De burgemeester krijgt de bevoegdheid om een vergunning in te trekken indien een vergunninghouder in een periode van twee jaar ten minste driemaal iemand als leidinggevende heeft aangemeld, die achteraf niet aan de eisen van de wet bleek te voldoen. Deze bevoegdheid dient als waarborg om te voorkomen dat ondernemers meermalen achter elkaar een persoon met criminele antecedenten aanmeldt als nieuwe leidinggevende. Het betreft hier een «kan»-bepaling, dus de burgemeester hoeft geen gebruik te maken van de bevoegdheid. Doordat het bereik van de bevoegdheid wordt uitgebreid, wordt de waarborgfunctie versterkt en daarmee de preventieve werking.

Aangenomen. Voor: SP, PvdD, GroenLinks, D66, VVD, SGP, ChristenUnie, CDA en de PVV

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

Datum 14 juli 2011

blad 2

Artikel I, onderdeel LL, artikel 45, eerste lid

47 → 77 → **78** (Bouwmeester/Uitslag)

Dit amendement heeft betrekking op reikwijdte van de strafbepaling voor degene die de leeftijd van 16 jaar nog niet heeft bereikt en die alcoholhoudende drank aanwezig dan wel voor consumptie gereed heeft. De verantwoordelijkheid voor wat er gebeurt in een horecagelegenheid, een slijterij of een supermarkt, waar alcohol wordt verstrekt, ligt primair bij de ondernemer. Deze dient zijn verantwoordelijkheid te nemen en ten tijde van de verkoop te vragen naar een legitimatiebewijs. Thuis is de ouder verantwoordelijk. Op de openbare weg is het kind verantwoordelijk en strafbaar. Met dit amendement wordt voorkomen dat een kind onder de 16 jaar ook in de supermarkt en slijterij strafbaar is indien het alcoholhoudende drank aanwezig of voor consumptie gereed heeft. Een kind onder de 16 jaar is strafbaar op het moment dat het buiten staat met alcohol, en de verkoper is strafbaar indien hij die drank verkoopt aan iemand onder de 16 jaar. Daarom is extra strafbaarstelling in de supermarkt en de slijterij overbodig en zal het supermarkten en slijterijen niet aanzetten tot strikte naleving. Het aanwezig of voor consumptie gereed hebben van alcoholhoudende drank op andere voor het publiek toegankelijke plaatsen, zoals cafés, wordt wel strafbaar voor deze leeftijdscategorie. Met dit amendement wordt deze verantwoordelijkheidsverdeling tussen de ouder en kind, ondernemer, en lokale overheid onderstreept.

Aangenomen. Voor: SP, PvdA, VVD, ChristenUnie en het CDA

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Diverse artikelen

15 → 16 → 52 → **54** (Kooiman)

Dit amendement bewerkstelligt dat het toezicht op de naleving van de Drank en Horecawet niet wordt gedecentraliseerd maar deze taak in handen blijft van de Voedsel en Waren Autoriteit.

Verworpen. Voor: de fractie van de SP

Artikel I, onderdeel G

Artikel I, onderdeel JJ, punt 1, na «9, derde, vierde en vijfde lid

31 (Van der Ham)

Horecabedrijven moeten voorlichting over de werking van alcohol beschikbaar hebben voor hun klanten. Deze informatie moet met name zijn gericht op jonge gebruikers. Bij algemene maatregel van bestuur stelt de regering regels over de aan de voorlichting te stellen minimumeisen.

Verworpen. Voor: SP, PvdD, GroenLinks, D66, SGP en de ChristenUnie

Artikel I, onderdeel J

Artikel I, onderdeel R, artikel 25d

12 → **65** (Van der Staaij/Voordewind)

Dit amendement regelt – ter bescherming van de volksgezondheid – dat het verboden wordt in de uitoefening van een horecalokaliteit alcoholhoudende drank aan te bieden tegen een prijs die lager is dan 60% van de prijs die in de betreffende lokaliteit gewoonlijk wordt gevraagd. Met name minderjarigen zijn voor deze acties erg gevoelig omdat ze én

Datum 14 juli 2011

blad 3

heel voordelig aan alcohol kunnen komen én in korte tijd heel veel kunnen nuttigen. Uit onderzoek van de Universiteit van Twente¹ is gebleken dat in ieder geval een meerderheid van de jongeren aangeeft als gevolg van dit soort acties méér te gaan drinken. Dat kan leiden tot overmatig alcoholgebruik door jongeren en overlast in gemeenten.

Gezien het feit dat dit probleem al jaren speelt, schiet het voorstel om gemeenten de mogelijkheid te geven om prijsacties in een gemeentelijke verordening te regelen volgens de indiener tekort. Daardoor zou het risico van alcoholshoppen blijven bestaan.

Het gekozen kortingspercentage (minder dan 60% van de gangbare prijs op dat verkooppunt) ligt ruim boven de winstmarges op de verkoop van alcoholhoudende dranken in de horeca, zodat er bij dergelijke prijsacties altijd sprake is van verkoop onder de kostprijs.

Verworpen. Voor: SP, SGP en de ChristenUnie

Artikel I, onderdeel J

Artikel I, onderdeel R, artikel 25d

11 → 21 → **69** (Van der Staaij/Voordewind)

Dit amendement regelt ter bescherming van de volksgezondheid dat het verboden wordt om bedrijfsmatig alcoholhoudende drank aan te bieden tegen een prijs die lager is dan 70% van de prijs die in het betreffende verkooppunt gewoonlijk wordt gevraagd. Met name minderjarigen zijn voor deze acties erg gevoelig omdat ze én heel voordelig aan alcohol kunnen komen én in korte tijd heel veel kunnen nuttigen. Uit onderzoek van de Universiteit van Twente is gebleken dat in ieder geval een meerderheid van de jongeren aangeeft als gevolg van dit soort acties méér te gaan drinken. Dat kan leiden tot overmatig alcoholgebruik door jongeren en overlast in gemeenten.

Gezien het feit dat dit probleem al jaren speelt, schiet het voorstel om gemeenten de mogelijkheid te geven om prijsacties in een gemeentelijke verordening te regelen volgens de indiener tekort. Daardoor zou het risico van alcoholshoppen blijven bestaan.

Het gekozen kortingspercentage (minder dan 70% van de gangbare detailhandelsprijs op dat verkooppunt) ligt ruim boven de winstmarges op de verkoop van alcoholhoudende dranken bij de betreffende bedrijfstypen, zodat er bij dergelijke prijsacties altijd sprake is van verkoop onder de kostprijs. Het gaat bij de regulering in de detailhandel specifiek om de prijs in dat betreffende winkelfiliaal of op dat verkooppunt.

Verworpen. Voor: SP, SGP en de ChristenUnie

Artikel I, onderdeel M, artikel 19a

46 (Bouwmeester)

Dit amendement heeft betrekking op de sanctie die bedrijven opgelegd krijgen indien zij alcohol verstrekken aan personen onder de leeftijdsgrens voor zwak alcoholhoudende drank. Met het wetsvoorstel worden personen strafbaar die de leeftijd van 16 jaar nog niet hebben bereikt en alcoholhoudende drank toch aanwezig dan wel voor consumptie gereed hebben. Het is dan een verkeerd signaal als bedrijven die driemaal zwak alcoholhoudende drank aan deze groep verstrekt hebben, geen verplichte ontzegging van de verkoopbevoegdheid krijgen. Met dit amendement wordt het verplichtende karakter van de sanctie tijdelijke ontzegging in de wet vastgelegd. Hierdoor ontstaat overal in Nederland dezelfde strafmaat, waarvan de burgemeester met het oog op bijzondere gelegenheden (artikel 4) een uitzondering kan maken. Maar leidend is de algemeen verplichte sanctie,

Datum 14 juli 2011

blad 4

niet de burgemeestersbevoegdheid die tot willekeur kan leiden. Indien de ontzegging op onrechtmatige gronden zou worden opgelegd, staat het een bedrijf altijd vrij op basis van het bestuursrecht een bezwaarschrift indienen.

Verworpen. Voor: SP, PvdA en GroenLinks

Diverse artikelen

9 → 17 → 44 → **49** (Voordewind/Van der Staaij)

Dit amendement heeft betrekking op het landelijk verhogen van de leeftijdsgrens voor de aankoop van zwak alcoholhoudende drank van 16 jaar naar 18 jaar. De leeftijdsgrens van 16 jaar voor zwak alcoholhoudende drank stamt uit de Drankwet van 1881 en is dus ruim 125 jaar oud. Inmiddels zijn de leeftijdsgrenzen van 16 jaar voor zwak alcoholhoudende drank en 18 jaar voor sterke drank wettelijk vastgelegd in de Drank- en Horecawet daterend uit 1964.

Sindsdien is uit veel nieuwe wetenschappelijke inzichten gebleken dat de ontwikkeling van de hersenen doorgaat tot ongeveer het 24e levensjaar en dat alcoholconsumptie deze ontwikkeling verstoort. Het recente rapport van het Trimbos-instituut en de Universiteit Utrecht naar het effect van alcohol op de ontwikkeling van 16–18 jarigen concludeert: «ieder jaar uitstel van alcoholgebruik is winst in fysieke, cognitieve en gedragsmatige zin». Door het landelijk verhogen van de leeftijdsgrens van zwak alcoholhoudende drank van 16 jaar naar 18 jaar, wordt recht gedaan aan het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind, wordt in lijn gehandeld met beleidsadvies van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) om de leeftijdsgrens te verhogen naar 18 jaar waar deze dat nog niet is en wordt aangesloten bij een meerderheid van EU lidstaten die reeds een leeftijdsgrens van 18 jaar of hoger heeft voor de aankoop van alcoholhoudende drank (17 van de 27). Eerder adviseerde Commissie Van de Donk eveneens een leeftijdsgrens van 18 jaar voor alcoholhoudende drank.

Draagvlak voor één landelijke leeftijdsgrens van 18 jaar is groot. Een onderzoek van het NIPO heeft uitgewezen dat een meerderheid van de Nederlandse bevolking (76%) voorstander is van één landelijke leeftijdsgrens van 18 jaar. Ook het merendeel (71%) van de jongeren tussen de 16 en 19 was opvallend genoeg vóór een verkoopverbod van alcohol onder de 18. De Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG) geeft aan dat ook een meerderheid van de gemeenten (60–70%) de voorkeur geeft aan één landelijke grens van 18 jaar, evenals de steden Den Haag, Rotterdam en Utrecht. Eén landelijke grens van 18 jaar sluit aan bij de oudercampagne «voorkom alcohol schade bij uw opgroeiende kind» en zal ouders ondersteunen in de opvoeding. Gemeenten worden door een landelijke grens van 18 jaar ondersteund bij het vergroten van de openbare orde en veiligheid.

Verworpen. Voor: SP, SGP en de ChristenUnie

Artikel I, onderdeel N, onderdeel 1

79 (Voordewind)

Met dit amendement maakt de indiener het mogelijk dat aan personen in de leeftijd van 16 tot 18 jaar geen alcohol kan worden verstrekt anders dan in de horeca. In slijterijen en winkels kunnen die personen dus pas vanaf de leeftijd van 18 jaar alcohol kopen. Het onderscheid in het amendement tussen cafés en supermarkten dient ter ondersteuning van de volksgezondheid en de openbare orde. Ieder jaar uitstel van alcoholgebruik is winst in fysieke, cognitieve en gedragsmatige zin, aldus het Trimbos Instituut. Supermarkten zijn

Datum 14 juli 2011

blad 5

verreweg de belangrijkste leverancier van alcohol. Het verminderen van goedkoop aanbod van alcohol aan jongeren tot 18 jaar kan alcoholgebruik onder jongeren sterk terugdringen, in combinatie met betere en strengere handhaving van de leeftijdsgrenzen onder de nieuwe Drank- en Horecawet.

Ook de G4 (Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag) pleit voor verhoging van de leeftijdsgrens naar 18 jaar. De G4 vindt dat het verhogen van de leeftijdsgrens op z'n minst zou moeten gelden voor de detailhandel, omdat alcohol op die plaatsen goedkoop verkrijgbaar is voor 16- en 17-jarigen.

Verworpen. Voor: SP, SGP en de ChristenUnie

Artikel I, onderdeel R, artikel 25b, tweede lid, onderdeel a

28 → 38 → **58** (Straus/Vander Ham)

Het wetsvoorstel breidt de gemeentelijke bevoegdheid om toegangsleeftijden voor de horeca vast te stellen uit. Gemeenten mogen die voortaan koppelen aan sluitingstijden. Dit amendement beoogt deze uitbreiding ongedaan te maken. De koppeling van toegangsleeftijden aan sluitingstijden heeft als praktische uitwerking dat veel horecagelegenheden die dat nu nog niet doen, feitelijk gedwongen worden tot het instellen van deurbeleid en dus tot het aanstellen van portiers. Op een andere wijze is immers niet te controleren dat jongeren die niet voldoen aan de leeftijdsgrens daadwerkelijk de toegang ontzegd kan worden. Dit leidt tot een aanzienlijke kostenstijging voor deze ondernemers. Daarnaast lijkt een koppeling van sluitingstijden aan leeftijdsgrenzen in strijd met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Dit verdrag staat een inperking van fundamentele vrijheden alleen toe als dit noodzakelijk is in het belang van de openbare veiligheid, het voorkomen van wanordelijkheden of de bescherming van de volksgezondheid. Het is zeer de vraag of de voorgestelde koppeling aan deze criteria voldoet. Zo blijkt uit het in opdracht van het ministerie van VWS opgestelde rapport «Alcoholintoxicaties bij jongeren in Nederland», dat slechts 16% van de door jongeren genuttigde alcohol wordt ingenomen in horecagelegenheden. De vraag is dan ook gerechtvaardigd of gezien dit feit een inperking van de fundamentele vrijheden zoals weergegeven in het EVRM proportioneel en daarmee gerechtvaardigd is.

Verworpen. Voor: PvdD, D66, VVD en de PVV

Diverse artikelen

29 → **56** (Straus)

Het wetsvoorstel maakt het voor gemeenten mogelijk de toepassing van prijsacties in de vorm van een verordening te regelen. Hierbij wordt als motivering gegeven dat onderzoek heeft aangetoond dat jongeren meer gaan drinken door dit soort prijsacties. Dit amendement beoogt deze uitbreiding van gemeentelijke bevoegdheden ongedaan te maken. De voorgestelde wetswijziging heeft als effect dat de horeca minder aantrekkelijk wordt voor jongeren. Zij zullen daarom vaker uitwijken naar andere gelegenheden om alcohol te nuttigen. Het verschijnsel van indrinken in zogenaamde zuipketen zal naar alle waarschijnlijkheid worden aangewakkerd, met alle negatieve gevolgen vandien. Aangezien de verordening alleen uitgevaardigd mag worden ter bescherming van de volksgezondheid of in het belang van de openbare orde, is er sprake van een tegenstrijdigheid in het wetsvoorstel. Toepassing van de verordening leidt mogelijk tot verslechtering op het gebied van volksgezondheid en openbare orde, doordat op minder gereguleerde plaatsen

Datum 14 juli 2011

blad 6

het alcoholgebruik zal plaatsvinden. De indiener van het amendement vindt dit een ongewenste situatie. Daarnaast hebben veel gemeenten al convenanten gesloten met lokale horeca en is een wettelijke regeling dus overbodige regelgeving.

Verworpen. Voor: PvdD, D66, VVD en de PVV

Artikel I, onderdeel R, artikel 25d

13 → 22 → **74** (Van der Staaij/Voordewind)

In het tweede lid van artikel 25d wordt voorgesteld dat gemeenten bij verordening kunnen bepalen dat het verbod slechts geldt voor «aanbiedingen en verstrekkingen van een bij die verordening aangewezen aard». Hiermee wordt bedoeld op bepaalde promoties die overmatige consumptie stimuleren, zoals 6 kratten bier voor de prijs van 4, 100 consumpties voor 100 euro en onbeperkt drinken voor een bepaald bedrag. Met dit amendement wordt geregeld dat op landelijk niveau aanbiedingen en verstrekkingen van een daarbij aangegeven aard kunnen worden verboden.

Verworpen. Voor: SP, SGP en de ChristenUnie

Artikel I, onderdeel R, artikel 25d

25 (Joldersma/Voordewind)

Drankketen zijn een belangrijke ontmoetingsplek voor jongeren waar zij alcohol gebruiken en verstrekt krijgen. De aanpak van drankketen vormt een essentieel onderdeel van het lokaal alcoholbeleid. Het artikel maakt duidelijk dat zogenaamde huiskamerketen waar in een besloten vriendengroep «om niet» alcohol wordt verstrekt binnen de grenzen van de wet vallen. Andere drankketen waar anders dan om niet alcohol wordt verstrekt, dienen uiteindelijk gesloten te worden. Dit artikel biedt daarvoor de wettelijke basis en roept gemeenten op een ketenaanpak te ontwikkelen.

Verworpen. Voor: SP, PvdD, GroenLinks, D66, SGP, ChristenUnie en het CDA

Artikel I, onderdeel BB, punt 1

19 (Van der Ham)

In het wetsvoorstel wordt het makkelijker gemaakt voor burgers en ondernemers zonder horeca- of slijtersbedrijf om een ontheffing voor alcoholverstrekking tijdens evenementen van tijdelijke aard te krijgen. Onder andere de eis dat er een leidinggevende moet zijn die een Verklaring Sociale Hygiëne heeft, komt te vervallen. Het thans voorliggende voorstel om de eisen die nu aan aanvragers worden gesteld te beperken ondergraaft juist de doelstellingen van het kabinet om alcoholmisbruik terug te dringen.

In de memorie van toelichting wordt er op gewezen dat een burgemeester het vereiste van een Verklaring Sociale Hygiëne als voorschrift kan verbinden aan de ontheffing. Het is ook in het kader van administratieve lastenverlichting aan te bevelen dit vereiste in de wet te verankeren. Een burgemeester moet niet gedwongen worden telkenmale uit te leggen waarom de ene keer wel en de andere keer niet dit vereiste als voorschrift aan een ontheffing wordt verbonden.

Verworpen. Voor: PvdD, GroenLinks, D66, SGP en de ChristenUnie

Datum 14 juli 2011

blad 7

Diverse artikelen

53 → 80 (Uitslag)

Met dit amendement wordt het experimenteerartikel terug in het wetsvoorstel geplaatst. Het amendement geeft gemeenten de mogelijkheid om de leeftijdsgrens van 18 jaar te hanteren voor alcoholverkoop. Het geeft ruimte aan gemeenten om zelfstandig of in samenwerking met gemeenten in de regio de leeftijdsgrens te verhogen.

De indiener is, net als het Kabinet, niet blind voor de vele maatschappelijke en wetenschappelijke signalen over de grote gezondheidsschade van (veel) alcohol voor de leeftijdsgroep tot 18 jaar. Vooral gemeenten die voorop lopen met hun lokale of regionale alcoholaanpak en gemeenten met veel alcoholgerelateerde overlast hebben behoefte aan het verhogen van de leeftijdsgrens. De indieners willen die ontwikkeling niet tegenhouden, maar juist stimuleren. De nieuwe alcoholwet moet mee kunnen groeien met die ontwikkeling in plaats van deze blokkeren.

De indieners vinden het dan ook betreurenswaardig dat het Kabinet het artikel dat de gemeenten de mogelijkheid geeft om te experimenteren met het verhogen van de leeftijdsgrens van 16 naar 18 jaar in het vernieuwde wetsvoorstel schrapt. De leden vragen zich af of het onderzoek naar de positieve en negatieve (neven)effecten van het verhogen van de leeftijdsgrens naar 18 jaar nu ook komt te vervallen. De indieners vinden dit geen goede ontwikkeling. Zij zien graag dat het onderzoek naar de schadelijke effecten van alcohol boven de 16 en de experimenten met betrekking tot de handhaving van overmatig alcoholgebruik onder de 18 worden voortgezet. Ook vinden de indieners het erg jammer dat middels deze aanpassing gemeenten die hun eigen verantwoordelijkheid willen nemen deze niet kunnen nemen door landelijke wetgeving. De indieners staan voor een «Verantwoordelijke samenleving», middels deze aanpassing wordt de mogelijkheid om verantwoordelijkheid te nemen op gemeenteniveau gedwarsboemd. Om deze stap terug niet te nemen, hebben de indieners besloten tot dit amendement.

Verworpen. Voor: SP, SGP, ChristenUnie en het CDA

Artikel I wordt na onderdeel FF

50 → 59 → 60 (Kooiman)

Gemeenten hebben straks een belangrijke toezichthoudende en handhavende taak ten aanzien van de drank en horecawet. Gemeenten moeten daarom goed voorbereid zijn op deze toezichthoudende en handhavende taak. Dit amendement verplicht gemeenten te voorzien in een handhavingsplan met betrekking tot de toezicht op de naleving. In dit plan wordt het beleid opgenomen ten aanzien het toezicht op de naleving. Uit het oogpunt van rechtszekerheid wordt het handhavingsplan openbaar gemaakt.

Verworpen. Voor: SP, PvdD, PvdA, GroenLinks, D66, SGP en de ChristenUnie

Artikel I, onderdeel LL

Artikel V

51 → 55 (Kooiman c.s.)

Dit amendement bewerkstelligt dat de strafbaarstelling van het in bezit hebben van alcoholhoudende drank door jongeren onder de 16 jaar in de openbare ruimte uit deze wet wordt gehaald.

Verworpen. Voor: SP, PvdD, GroenLinks, D66 en de PVV

Datum 14 juli 2011

blad 8

Artikel I

10 → **64** (Van der Staaij/Voordewind)

Uit diverse wetenschappelijke onderzoeken is gebleken dat alcoholreclame het gebruik en de (ver)koop van alcohol beïnvloedt. Met name minderjarigen voelen zich aangesproken door de vaak prikkelende reclames die inspelen op de gevoelens en gedachten. Om het alcoholgebruik onder jongeren echt effectief terug te dringen, meent de indiener dat een verbod op alcoholreclame noodzakelijk is. Een verbod tussen 06.00 uur en 21.00 uur is onvoldoende omdat de doelgroep van jongeren rond de 16 jaar door deze maatregel niet wordt beschermd. Immers, zij zien doorgaans ook na 21:00 uur nog televisieprogramma's en komen dus nog teveel in aanraking met alcoholreclames. In elk geval is voldoende aangetoond – onder andere door STAP – dat zelfregulering niet werkt. Zelfregulering is een systeem dat in theorie veel voordelen biedt, maar in de praktijk onhaalbaar is. Daarvoor zijn de belangen van de alcoholbranche veel te groot. Daar komt nog bij dat er met een algeheel verbod niet langer meer een onderscheid is tussen reclame voor alcohol en tabak. Ook tabaksreclame is verboden en alles wijst erop dat dit zijn vruchten begint af te werpen!

In het amendement is een overgangsbepaling opgenomen met de strekking dat de voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wijzigingswet aangegane reclameovereenkomsten worden ontzien voor een periode van ten hoogste een jaar, gerekend vanaf de inwerkingtreding van de wijzigingswet.

Verworpen. Voor: SP, SGP en de ChristenUnie

Diverse artikelen

20 → **24** (Bouwmeester)

Dit amendement strekt er toe het experimenteerartikel, waardoor bij wijze van experiment een beperkt aantal gemeenten toestemming krijgt de leeftijdsgrens van 16 jaar te kunnen verhogen naar 18 jaar, te laten vervallen.

De achterliggende gedachte voor een leeftijdsnorm is dat duidelijkheid en herkenbaarheid ontstaat over geldende regelgeving en strafbaarstelling.

Verskil in beleid tussen gemeenten leidt tot onduidelijkheid en rechtsongelijkheid; onduidelijkheid ten aanzien van de leeftijdsgrens draagt niet bij aan het bewustzijn ten aanzien van een landelijke norm waardoor alcoholverkoop aan jongeren niet meer als normaal gezien wordt.

Het aantal gemeenten en de strikte voorwaarden waaronder deelname aan het experiment is toegestaan, zijn niet uitgewerkt in het experimenteerartikel. Er is dus geen garantie dat het verschil in leeftijdsbeleid tussen gemeenten niet zal leiden tot nieuwe problemen, zoals bijvoorbeeld alcoholtoerisme, waarbij jongeren tussen de 16 en 18 jaar naar naburige gemeenten gaan waar de lagere leeftijdsgrens geldt. Hiermee wordt het preventieve karakter van de maatregel ondergraven.

Ingetrokken

Artikel I, onderdeel L, eerste onderdeel

48 → **76** (Bouwmeester)

De voorgestelde wijziging zou tot gevolg hebben dat toeristische VVV winkels, naast de promotie en ontwikkeling van vrijetijdspullen, geen zwakalcoholische streekproducten aan toeristen meer zouden kunnen verkopen.

Datum 14 juli 2011

blad 9

Streekproducten kennen een beperkte productieschaal, een duidelijke herkomst, en dragen bij aan het imago van de streek. De producten dragen bij aan duurzame regionale ontwikkeling, omdat de kleinschalige bedrijvigheid zorgt voor behoud van werkgelegenheid in een minder milieubelastende productieketen. Door het eerste onderdeel te laten vervallen wordt het verbod op de verkoop, een onbedoeld effect van de wetwijziging, voorkomen.

Ingetrokken

Artikel I, onderdeel F, artikel 8, vierde lid

Artikel I, onderdeel V, artikel 29, tweede lid, tweede volzin

33 (Zijlstra)

Leidinggevenden dienen te beschikken over voldoende kennis en inzicht met betrekking tot sociale hygiëne. Ingevolge het voorgestelde vierde lid van artikel 8 geldt deze eis niet voor leidinggevenden die geen bemoeienis hebben met de bedrijfsvoering of de exploitatie van het horecabedrijf. Blijkens de toelichting gaat het hier om een oplossing voor een knelpunt dat het bedrijfsleven heeft gesignaleerd in gevallen dat leidinggevenden permanent in het buitenland verblijven of omdat er sprake is van een ernstige lichamelijke of geestelijke beperking.

Dit amendement beoogt de algemene regel die in het vierde lid beschreven staat te wijzigen in een ontheffingsinstrument. De definitie van leidinggevende in artikel 1 biedt de mogelijkheid gebruik te maken van een gevolmachtigde. Daarmee is een algemene uitzonderingsregel zoals geformuleerd in het vierde lid niet noodzakelijk. Aangezien het om een gering aantal gevallen gaat (volgens de memorie van toelichting 30 tot 40 gevallen in de gehele horecasector) acht de indiener van het amendement het verlenen van een ontheffing een beter instrument. Het betreft immers een uitzondering op een wettelijk verbod voor een aantal individuele gevallen. Een dergelijke ontheffing kan worden verbonden aan de vergunning zoals bedoeld in artikel 3. Dit amendement sluit daarmee ook aan bij het commentaar van de Raad van State op het wetsvoorstel.

Ingetrokken

Diverse artikelen

27 → 37 (Zijlstra)

Op dit moment is de uitvoering van het medebewind van de Drank- en Horecawet toebedeeld aan het college van burgemeester en wethouders. Het wetsvoorstel legt het bevoegd gezag neer bij de burgemeester alleen. Dit amendement maakt deze wijziging ongedaan en laat het bevoegd gezag bij het gehele college van burgemeester en wethouders. Dit is vanuit het beginsel van collegiaal bestuur aanbevelenswaardig. Alcoholbeleid in een gemeente is namelijk breder dan het terrein van openbare orde en veiligheid, het primair domein van de burgemeester. Alcoholbeleid spreidt zich ook uit tot de beleidsterreinen Economische Zaken (vestigingsklimaat, toerisme en evenementen), Ruimtelijke Ordening (bestemmingsplan) en Gezondheidszorg (GGD en lokaal preventiebeleid). Dit zijn beleidsterreinen die het primair domein van wethouders zijn en daarom zouden ook de wethouders, naast de burgemeester, bevoegd gezag voor de uitvoering van het medebewind van de Drank- en Horecawet moeten zijn.

Ingetrokken

Datum 14 juli 2011

blad 10

Artikel I, onderdeel M, artikel 19a

Artikel I, onderdeel M, artikel 19a

23 → **34** (Joldersma c.s.)

Het is terecht dat de burgemeester de bevoegdheid krijgt de drankafdeling van supermarkten te sluiten bij het overtreden van de leeftijdsgrens. Het is echter niet nodig de specifieke gevallen waarin dit moet gebeuren op de in het wetsvoorstel voorgestelde wijze expliciet in de wettekst vast te leggen. De indieners willen de burgemeester enige ruimte geven in het uitoefenen van zijn bevoegdheid. Indien er behoefte is aan landelijke richtlijnen voor het uitoefenen van deze bevoegdheid, kunnen deze bij algemene maatregel van bestuur worden vastgesteld.

Ingetrokken

Artikel I, onderdeel LL, artikel 45

30 (Van der Ham)

Dit amendement strekt ertoe dat 16-minners die alcohol aanschaffen in een detailhandel (supermarkt) of horecagelegenheid strafbaar worden. De strafbaarstelling van het op de openbare weg aanwezig hebben van alcoholhoudende drank is geschrapt.

Ingetrokken

Diverse artikelen

45 (Voordewind)

Met dit amendement wordt het experimenteerartikel terug in het wetsvoorstel geplaatst. Het amendement geeft gemeenten de mogelijkheid om de leeftijdsgrens van 18 jaar te hanteren voor alcoholverkoop. Het geeft ruimte aan gemeenten om zelfstandig of in samenwerking met gemeenten in de regio de leeftijdsgrens te verhogen. Gemeenten zien in een leeftijdsgrens van 18 jaar voordelen voor gezond opgroeien van jongeren en willen aansluiten bij medische inzichten, maar zij voelen zich ook ondersteund bij het vergroten van de openbare orde en veiligheid. Dit artikel stond in het oorspronkelijke voorstel (32 022 nr. 2), maar was door middel van de derde Nota van Wijziging (32 022 nr. 41) uit het wetsvoorstel verwijderd.

Ingetrokken

Diverse artikelen

8 (Van der Vlies)

Een toenemend aantal gemeenten geeft aan dat er zoveel problemen zijn door het alcoholgebruik van jongeren, dat zij pleiten voor een landelijke leeftijdsgrens van 18 jaar. Recent heeft de G3, Rotterdam, Den Haag en Utrecht, zich bij dit pleidooi aangesloten. De regering wil aan deze gemeenten tegemoet komen door hen voor een periode van twee jaar de mogelijkheid te geven te regelen dat de leeftijdsgrens van 16 jaar wordt verhoogd tot 18 jaar.

Een plaatselijke verhoging van de leeftijd naar 18 jaar kent een aantal problemen. Als de ene gemeente een leeftijd aanhoudt van 16 jaar en de buurgemeente een grens van 18 jaar, is een verschillende leeftijdsgrenslastig uit te leggen aan jongeren. Jongeren kunnen dan gaan alcoholshoppen.

Eén landelijke leeftijdsgrens voorkomt de verplaatsing van de overlast. De indiener is daarom van mening dat de gehanteerde leeftijdsgrens voor de verkoop van

Datum 14 juli 2011

blad 11

alcoholhoudende dranken geen keuzemogelijkheid voor gemeenten moet zijn, maar algemeen beleid. Met dit amendement wordt geregeld dat de landelijke leeftijdsgrens voor de verkoop van alcoholhoudende dranken 18 jaar wordt, zowel voor zwak-alcoholhoudende als sterke drank.

Ingetrokken

Artikel I, onderdeel M, artikel 19a

18 (Van der Ham)

Dit amendement schrapt de verplichting voor burgemeesters om na drie overtredingen over te gaan tot sluiting van een detailhandel. Burgemeesters krijgen de mogelijkheid tot sluiting over te gaan, maar kunnen met dit amendement ook tot een ander oordeel komen en zo inspelen op eventuele lokale omstandigheden.

Ingetrokken

Artikel I, onderdeel LL, artikel 45

32 (Zijlstra)

Het wetsvoorstel stelt voor om strafbaar te stellen dat jongeren onder de 16 alcohol aanwezig hebben in de openbare ruimte. Deze strafbepaling heeft een tweeledig doel. Enerzijds is het een ordemaatregel, waarmee overlastgevende jongeren op straat kunnen worden aangepakt. Anderzijds is het een beschermingsmaatregel, waarmee het alcoholmisbruik onder jongeren wordt tegengegaan. Dit amendement beoogt deze doelstellingen verder te verscherpen.

Ten eerste wordt door dit amendement naast de verkoop aan jongeren onder de 16, ook de doorverkoop en terbeschikkingstelling aan jongeren onder de 16 strafbaar gesteld. De indiener van het amendement vindt het onlogisch dat de verkoopverantwoordelijkheid geheel bij de horecaondernemer, slijter en/of supermarktondernemer wordt gelegd. Indien bijvoorbeeld een horecaondernemer aan een 17-jarige in een café een meter bier verkoopt, dan is hij/zij als eigenaar op dit moment ook verantwoordelijk voor de doorverkoop en terbeschikkingstelling van al die twaalf biertjes. De horecaondernemer moet immers zeker stellen dat alle eindafnemers van die 12 biertjes 16 jaar of ouder zijn. Om dit te kunnen ondervangen dient een horecaondernemer bij het afgeven van de meter bier eigenlijk te vragen om 12 identiteitsbewijzen, want het bier zou wel eens bestemd kunnen zijn voor jongeren die nog geen 16 zijn. Dit ondervang je door de doorverkoop en ter beschikkingstelling strafbaar te stellen. Dan is de kopende partij vanaf het moment van aankoop verantwoordelijk en niet langer de ondernemer die dit eigenlijk niet kan controleren.

Ten tweede wordt door dit amendement de koop van alcohol door jongeren onder de 16 strafbaar gesteld. Gezien de door de regering geformuleerde doelstelling is het vreemd dat de jongere zelf geen enkele consequentie ondervindt als hij of zij alcohol koopt terwijl de leeftijd van 16 nog niet bereikt is. De motivering die de regering hiervoor heeft is het voorkomen van een zogenaamd duo-delict. Dit zou de bewijsvoering bemoeilijken. Dit is naar de mening van de indiener van het amendement een gezochte redenering, aangezien ons omliggende landen wel werken met een dubbele strafbaarstelling en dit leidt in deze landen niet tot noemenswaardige problemen. De indiener van het amendement vindt het verder zwaar wegen dat ook de koper moet ondervinden dat hij of zij ongewenst gedrag vertoont. Terugdringing van alcoholgebruik onder jongeren onder de 16 wordt erg moeilijk

Datum 14 juli 2011

blad 12

als die jongeren zelf geen negatieve consequenties ondervinden van de aankoop van alcohol. Dit wordt ook door de Raad van State geconstateerd in haar commentaar op het wetsvoorstel, waarbij de Raad adviseert in voorkomende gevallen een bestuurlijke boete op te leggen aan de jongere onder de 16 die alcohol koopt.

Ten derde wordt door dit amendement de strafbaarstelling van het aanwezig hebben van alcohol door jongeren onder de 16 uitgebreid naar publiek toegankelijke ruimten. Dit is een logisch gevolg van het strafbaar stellen van de koop van alcohol door jongeren onder de 16 en de doorverkoop en terbeschikkingstelling van alcohol aan jongeren onder de 16. Dit vindt bijvoorbeeld plaats in publiek toegankelijke ruimten zoals horecagelegenheden en daarom dient de strafbaarstelling ook daar te gelden.

Ingetrokken

Moties

61 (Voordewind/Kooiman) over leeftijdscontrole bij supermarkten

Verworpen. Voor: SP, PvdA, SGP en de ChristenUnie

62 (Voordewind c.s.)

Verworpen. Voor: SP, PvdD, PvdA, GroenLinks, D66, SGP en de ChristenUnie

63 (Voordewind c.s.) over uniforme etikettering

Verworpen. Voor: SP, PvdA, GroenLinks, SGP en de ChristenUnie

66 (Bouwmeester/Voordewind) over de handavingsinzet van gemeenten

Ingetrokken

67 (Kooiman/Voordewind) over oormerken van de middelen voor handhaving

Verworpen. Voor: SP, PvdA en de ChristenUnie

68 (Kooiman c.s.) over een bijdrage van de alcoholbranche

Verworpen. Voor: SP, PvdA, GroenLinks, SGP en de ChristenUnie

70 (Kooiman c.s.) over een netwerk van kinderalcoholpoli's

Aangehouden

71 (Van der Staaij c.s.) een definitie van alcoholreclame

Verworpen. Voor: SP, PvdD, GroenLinks, D66, SGP en de ChristenUnie

72 (Van der Staaij/Voordewind) over het alcoholreclamebeleid

Verworpen. Voor: SP, PvdD, PvdA, GroenLinks, D66, SGP en de ChristenUnie

73 → 82 (Straus) over een evaluatie over vijf jaar

Met algemene stemmen aangenomen

75 Dijkstra over besteding van de extra 150 mln.

Verworpen. Voor: SP, PvdD, PvdA, GroenLinks, D66 en de ChristenUnie